

Németh Klára és Fischer György kiállítása a kaposvári Pannon Galériában
2005. január 6 - február 27.

Fischer György: *Kis Lépcs*
bronz

Géger Melinda

Feszített helyzetek

A kaposvári *Pannon Galéria* fiatal, viszonylag rövid múltra visszatekintő kiállítási „intézmény”, amely tavalyi nyári megnyitása óta igényes programjával tűnik ki. A galéria szervezői olyan művészek körét igyekeznek megnyerni rendezvényeikhez, akiknek alkotásaiban a múlt és jelen történelmi tapasztalatainak esetenként archaizáló, groteszk vagy konstruktív formavilágával találkozunk. A kiállítások résztvevői elsősorban olyan művészekből állnak, akik a tágabb dél-dunántúli, illetve „Pannon” régiót mondhatják magukénak. E koncepció jegyében a 2005. év első kiállításaként egy zalaegerszegi képzőművész házaspár, *Németh Klára* festő- és *Fischer György* szobrászművész állított ki a Pannon Galériában.

Művész-házaspárok esetén óhatatlanul felmerülő kérdés: mi az összekötő erő, szellemi koncepció, amely alkotói közösségük alapját alkotja, és milyen közös élményvilág, inspiráció, gondolatkör formálja munkásságukat. Ha Németh Klára és Fischer György esetében tesszük fel a kérdést, akkor kézenfekvő egy életrajzi vonatkozású válasz: mindketten a 70-es években Pécsen, a Művészeti Szakközépiskolában tanultak. Tanulmányaik helyszíne minden bizonnyal döntő hatást tett rájuk, hisz a város ebben az időben vált a Dunántúl egyik művészeti központjává. Meghatározó szerepet töltött be itt *Martyn Ferenc* festőművész, aki a magyar szürrealis nonfiguráció kimagasló képviselője volt. Fischer György és Németh Klára pécsi tartózkodásának idején, a 70-es évek első felében a fiatal magyar avantgarde több rendezvénnyel mutatkozott be: a *Mozgás* kiállítás vagy a Pécsi Műhely tevékenysége sok fiatal képzőművésznek nyújtott inspirációt. Pécs modern szellemisége és az itt folyó képzőművészeti nevelés egy szabad, kísérletező szellemiségnek adott teret, amelynek alapja a klasszikus avantgarde, és ezen belül a geometrikus absztrakció volt. Ha Németh Klára és Fischer György közösségét keressük, akkor ez a geometrizáló felfogás esetükben a leginkább meghatározó. Mindketten a jelkép igényű, a stilizálóan szimbolikus, és általános igényű forma iránt vonzódnak.

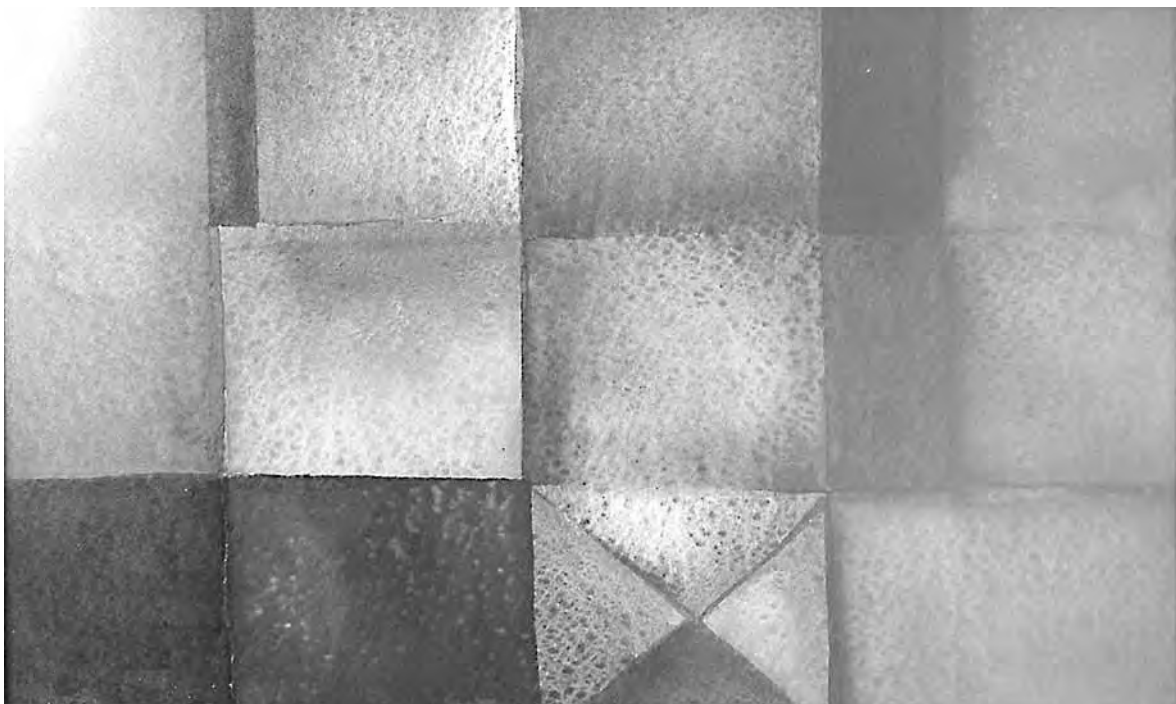
A különbségek természetesen hasonlóképpen nagyok, hiszen Németh Klára festőművész, fő kifejezőeszköze a síkfelület és a szín. Esetében kézzel foghatóbb a kapcsolat a klasszikus avantgarde konstruktivista tendenciáival – és ha közvetlen kapcsolatot keresnénk, talán *Lantos Ferenc* neve juthat eszünkben. Míg korai képei finoman lebegtetett antropomorf asszociációkat tartalmaznak az utóbbi évek alkotásai inkább a teljes absztrakcióba hajlanak. A művész nagyszerű kolorista erényeket mutat: alkotásainak kompozíciós alapja általában egy-egy szintőmb, amelyeket finom, szinte zenei asszociációkat megjelenítve helyez egymás mellé. Finom akkordok átmenetei alkotják ezt a világot, amelyek a természet képzeteit, ezerféle színvillózását, és egy különös, kozmikus világ töredékeit is magunkban hordozzák. Esetében a színek tiszta ragyogása, a belső mozgások vitalitása egy nagyon érzékeny, kiegyensúlyozott, ugyanakkor nőies derűt hordozó belső világról szólnak.

Fischer György szobrászművész plasztikái nem ismeretlenek Kaposváron, hiszen a Képzőművészeti Főiskola elvégzése után, a 80-as évek folyamán aratta

első szakmai sikereit a kaposvári Dunántúli Tárlatok révén. Fischer azóta a kortárs magyar szobrászművészet markánsan egyéni arculatú, karakteres alkotójává vált.

E szobrászi világ középpontjában minden esetben az ember áll. Az emberi figura a klasszikus görög szobrászat óta az európai szobrászat egyik legnagyobb tradícióval rendelkező motívuma. Fischer György e klasszikus formavilágot azonban egyéni módon, a XX. századi ember képére alakította át. E transzformáció során alakjai sajátos ismertetőjegyeket hordanak, és bennük egy általánosított karaktert formál meg a művész. A mindenféle egyedi vonást nélkülöző, hosszúkás arc általában elnagyolt, és inkább a test árul el bizonyos lényegi tulajdonságokat. A plasztika minden esetben tömörszerűen leegyszerűsített, és az ábrázolt karakterről a leglényegesebb dolgokat expresszív jegyekkel, torzításokkal hangsúlyozza a művész.

Fischer György alakjai súlyosan deformáltak: egyetlen tömbbe foglalt testükhöz nyúlvány-szerűen kapcsolódó, csenevész végtagok társulnak. Nem csupán a testarányuk, hanem maga a tartásuk is groteszk, amelybe szinte kényszerülnek. E figurák soha nem

Németh Klára: *Kép cím nélkül*

egy bizonyos cselekvéssel vannak elfoglalva, nem is konkrét történések megjelenítői, hanem sokkal inkább belső lelki kifejezések, feszített tartalmak hordozói. A szinte lehetetlenül megcsavart gesztusok nyomán az alakok egy gúzsba kötött állapot, egy kényszerű belső erő nyomán deformáló helyzet rabjaivá válnak. Fischer György szobrait a testek igyekezete a feszítés és a szabadulás irányába oly eleven erővel ruhazza fel, hogy az alakok e belső küzdelem drámáját hordozzák magukban.

E plasztikák jellegzetes anyaga a megjelenésében, jellegében és felületeiben is kevésbé éteri bronz. A fémfelületek a drámai tartalomtól függően hol súlyos sérülésekkel barázdáltak, hol játékosan groteszk módon, polírozva egészítik ki a szobrok drámai jelentését, amely az ezredvégi ember világának hol tragikus, hol ugyanakkor nevetségesen groteszk karakterét, esendő emberi létezését tárják fel előttünk.

Kiállítási enteriőr